Hadrián

PONDĚLÍ
24. 6.
2019

OFICIÁLNÍ ZPRAVODAJ MEZINÁRODNÍHO FESTIVALU DIVADLO EVROPSKÝCH REGIONŮ

Klimáček: předchozí hnusný režim si idealizujeme

1993 + autorská tvorba = Divadlo na cucky

Buchty a loutky už mají potíže plazit se pod scénou

KDO JE... JAN KLATA?

Polský režisér ověnčený mnoha cenami a spolupracující s nejprestižnějšími divadly napříč Evropou přiváží Shakespeara z Palmovky.

čtěte na str. 3

BUDE LÍP!

Plzeňské loutkové divadlo Alfa přijíždí s volnou adaptací Orwellovy Farmy zvířat. Jejich Alfa farma staví na příbězích z totality 50. let.

čtěte na str. 6

V hlavní roli kolektiv

Inscenace **To i ono** je v podání pražských OLDstars důstojným rozloučením s aktuálním absolventským ročníkem. Čistě mužský, precizně sehraný kolektiv interpretuje dramatickou předlohu Daniela McIvora jako sugestivní, emocionálně krystalicky čistou zprávu o komplikovanosti mezilidských vztahů. Na půdorysu boxerského zápasu se v neinvazivní režii Tomáše Staňka postupně odkrývají všechny vrstvy složitě strukturovaného textu renomovaného kanadského dramatika. Nespornou předností dramaturgicko-režijní koncepce je precizní práce s časovými rovinami i postupnou gradací nechronologicky vyprávěného děje. Pro herecký sextet ve složení Tomáš Bareš, Tomáš Krutina, Goran Maiello, Kanwar Šulc, Daniel Toman a Tomáš Weber představuje To i ono ideální prubířský kámen k finálnímu ověření a následné suverénní prezentaci studiem získaných schopností. Nutno dodat, že jej zdolali naprosto bez ztráty tvůrčí cti. Jejich vespolná jevištní existence je prosta samoúčelné exhibiční machy i skuhravého žebrání o nejrůznější pocty a je bezprostřední oslavou podstaty divadla, to jest herectví jako kolektivní umělecké disciplíny.

Tvorbu pražské oázy studentského divadla a progresivní dramaturgie by rozhodně neměli minout všichni příznivci intenzivních uměleckých zážitků, nekompromisní herecké energie a jasně mezi jevištěm a hledištěm přenášených emocí. Pokud vám nevyšlo setkání v letošním Hradci, brzy to napravte. Například na pražské domovské scéně OLDstars nebo na benefičním festivalu OLDstars on the ROUD, který se koná v Roudnici nad Labem v prázdninových dnech 12.–14. července 2019. Třeba se tam potkáme. Tak na shledanou!

Petr KlariN Klár

rozhovor s uměleckým vedoucím OLDStars Tomášem Staňkem najdete na FB festivalu, ukázka:

Upřednostňujete coby herecký pedagog některou z tradičních metod, kompilujete, nebo vytváříte metodu vlastní?

Věřím na absolutní propadnutí divadlu. Divadlo se má dělat pořádně, anebo vůbec. Zážitek nemusí být dobrý, ale silný. To jsou dvě okřídlené věty, které baví desítky našich odchovanců.

OLDstars dlouhodobě fungují i jako „inkubátor" studentů herectví. Jak vy sám nahlížíte aktuální situaci divadelního školství v ČR, co by se podle vás v něm mělo změnit?

České vysoké umělecké školství je na skvělé úrovni. Brzo ale přijde čas reflektovat vývoj divadla. Jsou tu nové žánry, žánrové přesahy. Co je činohra a co alterna? Divadlo buď funguje, anebo nefunguje…

DO ROKU 1942 … A ZASE ZPÁTKY

Po skončení představení inscenace **Věci snadno zapomenuté** jsem v Draku stejně jako ostatní čtyři diváci slíbila, že nebudu vyprávět, o čem inscenace byla. Co tedy říct?

Xavier Bobés od začátku navazuje přímý kontakt s diváky, inscenace se odehrává v přítmí u stolu, na který jsou jak někde v salonu u kartářky vykládány různé předměty i dokumenty. Příběh, který dohromady tvoří, ať si skutečně každý vyloží po svém. Bobés dává jistá nezpochybnitelná vodítka, kterých se lze chytit, zejména co se časového a místního ukotvení příběhu týče. Vytváří pozadí příběhu, který už si každý dle své fantazie musí dokreslit sám. Spoléhá se přitom na značnou míru divákovy invence. Pokud nechcete sami fabulovat, nezbyde vám než se kochat starožitnostmi, cizími osobními dokumenty a fotografiemi, které se na stole vrší. Z tohoto neznáma, přítmí půdního prostoru a gramofonové hudby vzniká tajnosnubná atmosféra, doplňují ji mrštné Bobésovy pohyby rukou, připomínající gesta a grify varietního kouzelníka.

Cestování časem do roku 1942 a zpátky můžete pojmout jako snovou výpravu, detektivní pátrání nebo jednu velkou hádanku. V jednu chvíli se octnete ve škole, za malou chvíli už popíjíte na nefalšované španělské párty. Je na každém z účastníků, nakolik se do situace nechá vtáhnout a bude se na dění okolo dřevěného stolu podílet, nebo zda bude svou participaci zarytě odmítat. Temporytmus inscenace občas dynamicky vystřelí do rychlého chaosu, po většinu času je ale spíše vláčné a diváka tak trochu houpe na svých vlnách. Věci snadno zapomenuté nás nutí zpomalit a ohlédnout se do časů našich babiček, které možná ve výsledku nežily tak odlišné životy jako teď prožíváme my. Škoda jen, že nebyl trochu více akcentován silný politický kontext zobrazované doby.

Veronika Švecová

glosa včerejšího dne

foto: Krutý krtek

Dominik Melichar

Musím vzdát hold dramaturgii festivalu tady v Hradci, která dílem možná náhodou, dílem svojí genialitou zařadila v den, kdy se na Letné odehrává toastová revoluce, do programu inscenaci týmu 8lidí Prodaná nevěsta na prknech Prozatímního, Stavovského a Národního divadla v letech 1868 až 2018. Tohle představení nejen načasováním, ale především způsobem, jak spolu koexistovali herci, dramaturgie a režie, jakým způsobem pracovali s komičnem, tragičnem, s hudbou, velmi dobře fungovalo, byl to hotový gesamtkunstwerk. Musím říct, že toho, co 8lidí dělá, jsem si všimnul už ve Vladaři v Komedii, včera tu ještě hráli Press Paradox, který jsem bohužel nestihnul. Ale mám pocit a soudím, že tenhle soubor má velikou budoucnost a jsem moc rád, že jsem měl možnost je tady na festivalu vidět.

Tip: delší verzi textů navíc s videem najdete na facebookovém profilu festivalu

foto: Divadlo NIE

ČLOVĚK NEMŮŽE UTÉCT Z TOHO, ŽE JE SOUČÁSTÍ DIVADLA

10:00 a 19:00
Divadla Drak, Studio

Divadlo NIE je uskupení umělců různých národností a hrají zejména pro diváckou skupinu, které se většina divadelníků spíše vyhýbá – pro mladistvé. Jak se jim daří tyhle výzvy úspěšně zdolávat, popsal norský umělecký ředitel divadla Kjell Moberg.

Svou dramaturgii často cílíte na náctileté. Ústřední témata jsou navíc často závažná a obtížná. Podle čeho je vybíráte?

Většinou čerpám z vlastního života. Zajímají mě traumata. Trauma jako referenční bod. Myslím, že se trauma ale může otevřít, skoro jako kompas, a ukázat na více směrů. Ne jen ten špatný, ale i nějakou naději. Zároveň je naše tvorba zčásti dokumentární. Buď se ptám dospělých, jak prožívali své dospívání, nebo mluvím s mládeží, jak je to teď. Samozřejmě nechci, aby to bylo pedagogické, pořád to má být umění. Zároveň se nesnažím napodobovat jazyk náctiletých, to by působilo trapně. Spíš řešit jim blízké problémy a emoce.

Když řešíte traumata, není to moc depresivní? Dojde i na nadsázku?

Hlavním předpokladem divadla je pro mě, aby to s divákem něco dělalo. Klidně něco malého, objeví nějaký nový pocit, cítí se možná i smutně, ale důležité je probudit naději. Aby si divák řekl, je to těžký, ale jde to překonat. Čas léčí, ne všechno, ale hodně. Moje dramaturgie je vlastně hrozně jednoduchá, ale funguje. Humor, pak smutek, pak hudba. Vyvážená kombinace. Člověk se nemá cítit hloupě, že tomu nerozumí, že to je moc hluboké a abstraktní. Chci se diváků dotýkat.

Po představení na festivalu následují diskuze. Je to běžný koncept? Snažíte se o interakci s divákem i během představení?

Můj koncept je hodně o napojení na diváky. Interaktivní představení děláme spíš s dospělými, ale celkově vycházíme z postbrechtovského stylu. Velmi často herci mluví přímo k divákovi. Člověk nemůže utéct z toho, že je součástí divadla, nejde se jen dívat. Jsme live, tady a teď v určitém prostoru. Hrajeme i fyzicky blízko diváků, sdílíme osobní prostor, vytváříme spojení. **Bratři a sestry** je trochu jiná inscenace, tam je to spíše o jakémsi bláznivém tanci, podívané. Ale kontakt s divákem je pro nás zásadní i zde. Proto ta diskuze.

Čerpáte z diskuzí i podněty pro další tvorbu?

Mám pocit, že to je potřeba. Často za námi pak i lidé chodí s prosbou o pomoc. Od toho tu nejsme, ale vždy jim poradíme, kam se obrátit.

Veronika Švecová (celý rozhovor najdete na FB festivalu)

Kdo je… Jan Klata

19:00 Něco za něco, Klicperovo divadlo

foto: Martin Špelda

Do bojácného prostředí českého divadla vtrhl polský režisér Jan Klata (*1973) jako nekompromisní stoletá povodeň. V českém prostředí, konkrétně na plzeňském festivalu Divadlo, se představil sice už v roce 2013 s jedním z nejvýraznějších divadelních souborů posledních let, Teatrem Polským z Vratislavi, s nímž zde uvedl inscenaci zpochybňující zažité pojetí dějin polského národa, jeho hrdinství i vztah k vlasti Hra o Matce a Vlasti. O rok později pak na plzeňskou přehlídku dorazil podruhé, tentokrát se souborem z německé Bochumi se zpracováním Hamleta. Jinak byl u nás až do loňského roku známý spíš jen divadelním insiderům, teatrologům a kritikům. V roce 2018 ovšem představil jako hostující režisér nepřipravenému publiku pražské Palmovky svoji vizi klasického Shakespearova dramatu **Něco za něco** a hned z toho byl koktejl všeobecného šoku, nadšení, zhnusení a Ceny Divadelních novin za nejlepší činoherní inscenaci roku. Přesně po roce se s libeňským souborem pustil do dalšího odvážného kroku – Goethova Fausta. Jak moc odvážný Klatův Faust je, odráží i pohled do zářijového programu Divadla pod Palmovkou – Faust v něm chybí. Tedy doufejme, že nepůjde o absenci trvalou.

Že byl do loňska Jan Klata českému divákovi téměř neznámý, nijak nereflektuje jeho postavení nejen na polské, ale i na evropské scéně. Doposud režíroval například v Německu, Rakousku, ve Španělsku, v moskevském MCHATu, v Anglii, na Islandu, vedl i workshopy na benátském bienále. Už ve svých dvanácti letech uspěl v dramatické soutěži vratislavského Teatru Współczesny s hrou Słoń Zielony. Po studiu na katedře státní Vyšší divadelní školy ve Varšavě a divadelní režie Státní divadelní školy v Krakově našel uplatnění v celé řadě zaměstnání ne vždy spojených s divadlem – působil mimo jiné jako textař, hudební novinář a režisér talk show na TV Puls. V roce 2003 debutoval autorským zpracováním Gogolova Revizora a hned vzápětí představil svou vlastní hru s názvem Grejputa. V letech 2013 až 2017 působil dokonce jako ředitel Národního Starého divadla v Krakově, a ačkoli byl jeho soubor považován za jeden z nejlepších ve střední Evropě, ministr kultury ho coby radikálního provokatéra a buřiče odvolal. Satisfakcí za tuto křivdu mu snad byla v loňském roce udělená prestižní evropská Cena divadelní reality. Přesto, anebo právě proto, že je nálepkován jako alternativec, rebel, buřič a bojovník, patří dnes bezesporu mezi nejvýraznější osobnosti evropského divadla. Ve své tvorbě se zaměřuje na tři výrazné oblasti: autorsky upravená klasická dramata, současné hry a dokumentární autorské divadlo. Po osmileté zkušenosti s profesí DJ se od roku 2003 jeho inscenace vyznačují výraznou hudebností a múzičnost a hudební talent vyžaduje i po hercích, s nimiž má spolupracovat.

Dominik Melichar

16:00, Horúce leto 68, Studio Beseda

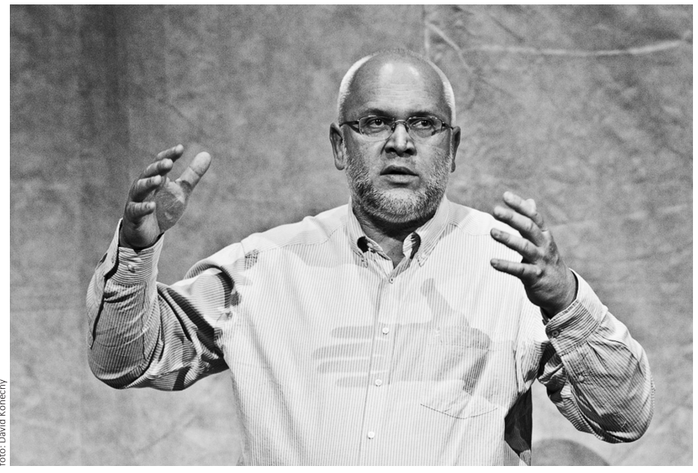
Viliam Klimáček: Mám rád smiech cez slzy

V loňském roce si řada divadel připomínala významná osmičková výročí naší historie. Ke vzpomínkám spojeným se srpnovými událostmi roku 1968 a s traumatem ze sovětské okupace se obrátil také autor a režisér Viliam Klimáček, který na domovské scéně – v divadle GunaGu – uvedl svůj titul Horúce leto 68 (ako sme utekali).

Hra Horúce leto 68 má zajímavou genezi. Můžete ji přiblížit?
V roku 2007 ma v Bratislave vyhľadal reverend Dušan Tóth z Toronta, či by som pre jeho Torontské slovenské divadlo nenapísal hru o roku 1968. Letel som do Kanady a tam som mal asi 35 rôznych stretnutí s ľuďmi, ktorí opustili Československo po invázii roku 1968. Tí ľudia sa prvýkrát po odchode z rodnej krajiny rozhovorili o tak veľkej traume, akou je emigrácia. Dozvedel som sa množstvo úžasných osudov. Vznikla prvá hra, premiérovala sa v Toronte, bola na zájazde aj v SND Bratislava a v iných divadlách na Slovensku. Torontské divadlo je partia asi pätnástich profesionálov aj amatérov a je to doslova československé divadlo – súčasťou súboru sú Česi aj Slováci. Pár rokov po kanadskej premiére som napísal rovnomenný román, ktorý nie je iba prepisom divadelnej hry, ale úplne samostatnou prózou. Bolo mi ľúto nechať tie fascinujúce osudy, tú dejinnú tragikomédiu iba v podobe scenára. Román už vyšiel vo Francúzsku, Arabských emirátoch a chystá sa kanadské vydanie. A do tretice, pri 50. výročí okupácie som hľadal titul pre Zuzanu Kronerovú, ktorá už v GUnaGU hrá v Herečkách. Tak vznikla verzia napísaná pre tri krehké ženy, ktoré osud naučí byť silné. Veľmi silné.

Jak vy sám vzpomínáte na srpen 1968?
Býval som vtedy v mestečku Stará Turá, ktoré možno dodnes evokuje na Morave aj v Čechách koncern Chirana, vyrábajúci zdravotnícku techniku. Kdeže sme neboli dôležité mesto, prešli cez nás iba dva ruské tanky, zato na kopci nad mestom nám „bratia“ rozstrieľali televízny vysielač. Pamätám si ulice plné ľudí a nápisy vápnom na chodníku „Idite damoj“. A Krylovho Bratříčka, ktorého si púšťal brat na kotúčovom magnetofóne. Aj keď iba dieťa, vycítil som tragiku situácie a pamätám si tú jednotu, ktorá, žiaľ iba dočasne, spojila celú republiku do tichého odporu k okupantom. Samozrejme, na základe emócií desaťročného chlapca by som bez kanadskej návštevy hru ani nezačal písať, ale práve tá spomienka ma správne naštartovala.

Téma emigrace je určitě nutné stále připomínat. I když momentálně stojíme spíš na druhém břehu – tedy v pozici těch, kteří by měli pomáhat. Umíme to? Jaký postoj k emigraci vlastně zastáváte?
Pamätám si z augusta 68 jediné – ako nás s otvorenou náručou vítali okolité západné krajiny, pretože považovali za svoju morálnu povinnosť pomôcť nám. A mne ani nenapadlo, že by nás odmietli. Dvadsaťročná história československých útekov za železnú oponu to iba potvrdzuje. Dnešná migrácia je čosi úplne iné. Napísal som o nej čiernu komédiu Zjavenie čiže Hrobárova dcera, ktorá sa hrala v SND, režíroval ju francúzsky režisér Vladimir Serre, ktorý mi potvrdil, že v čomsi sú Francúzi aj Slováci podobní. Aj u nich, aj u nás je najväčšia obava z migrantov, hraničiaca s nenávisťou práve v tých okresoch, kde jakživ migranta nevideli.

foto: David Konečný

NEMÁ ZMYSEL UMLÁTIŤ DIVÁKA TRAGIKOU

Sám jste o emigraci v době normalizace nikdy neuvažoval?
Nie, nikdy. Navyše, už emigroval môj brat do Západného Nemecka a tam zomrel. Husák pustil na pohreb iba mamu, ja s otcom sme museli ostať doma, zrejme aby sme nezdrhli všetci. Ale súdruhovia mohli byť pokojní. Vrátili by sme sa. Rodičia preto, lebo tu prežili celý život, a ja preto, že by som ich po bratovom exode opustiť nemohol, aj keby som chcel.

Váš román jeden český kritik pozitivně hodnotil mj. i proto, že jste téma emigrace uchopil v převážně vážné poloze. Setkáme se s tím i v inscenaci?
Moju hru nazývam čiernou komédiou preto, lebo hovorí o tragických témach a súčasne všetko podáva ľahučko. Nemá zmysel umlátiť diváka tragikou. Jednak jej je plný môj román aj dnešná realita, preto som sa rozhodol hovoriť o traumách s jemným humorom, nie preto, že by som chcel diváka za každú cenu baviť tam, kde to vhodné nie je, ale preto, že mi moji hrdinovia v Kanade porozprávali množstvo situácií, od jazykových nedorozumení až po strety kultúr, pri ktorých došlo k nechceným humorným momentom. A práve tento humor, ktorý neplánovane vzniká z povahy žitia a stretu náhod, je pre mňa najcennejší. A občas sa deje aj pri najsmutnejších momentoch, s tým sa nedá nič robiť. Mám rád smiech cez slzy.

Ohledně Horúceho leta 68 často zmiňujete, že vás zajímají obyčejní lidé, kteří byli semleti velkými dějinami. Jaké hrdiny divákům ve své inscenaci představujete?
Zuzka Kronerová *(viz dnešní titulní strana, pozn. red.)* hrá Eriku – ženu evanjelického farára, ktorého v ČSSR nevysvätia, lebo odmietne udávať veriacich, a on, aby sa dostal z vojenskej služby, prihlási sa na herectvo, ktoré aj dokončí. Dušan Tóth, v hre nazvaný Jozef, bol naozaj spolužiakom Emílie Vášáryovej a po skončení VŠMU nehrával divadlo, ale robil v rozhlase. A práve on hlásil to legendárne vyhlásenie o okupácii v bratislavskom rozhlase. Gaba Dzuríková hrá židovské dievča Terezu, ktoré patrilo do partie mladých, ktorým spisovateľ Mňačko vybavil v lete 68 brigádu v Izraeli, aby krajinu spoznali a odvtedy ich nazývali „Mňačkove deti“. Tú zastihne okupácia pri oberaní hrušiek v kibuce Masaryk, založenom českými exulantmi. A treťou je mladá lekárka Petra, dcéra top komunistu, ktorú doma čaká žiarivá budúcnosť, ale ktorú sám otec pošle do Viedne s najmenším kufríkom, keď sú ešte otvorené hranice, aby bola nenápadná, pretože tuší, že v okupovanej krajine už nebudú chcieť žiť. Tieto tri kontrastné osudy hrajú tri vynikajúce herečky troch generácií a divákov čaká ich herecký koncert.

Co přináší emigrace hrdinkám vaší inscenace? Ztráty, nebo nálezy?
Všetci odišli s tým, že o pár rokov sú naspäť… Asi prevažujú straty, ale všetky tri ženy sa vo svete uchytili. Erika sa v skutočnosti volala Valika a stala sa sudkyňou emigračného súdu, ktorý je celkom nezávislý od vlády a má obrovský rešpekt. Rozhodovala o emigrantoch z Afriky do Kanady a samozrejme pomáhala aj československým emigrantom. Jej manžel pravidelne hovorieval z Hlasu Ameriky a po Nežnej revolúcii sa stal poradcom Václava Havla. Tereza vyštudovala v Toronte univerzitu a aj na promócii, ako mi povedala, sa obzerala, či neuvidí niekoho z domova. Dokonca aj Indovia tam mali rodiny, no ona si diplom preberala sama, len s manželom. A Petrin osud lekárky… uvidíte! Festivalové predstavenie by som chcel venovať práve Valike Tóthovej, ktorá nás pred mesiacom nečakane opustila.

UJSŤ Z GULÁŠOVEJ SLOBODY

Bylo už na začátku jasné, že se nyní zaměříte jen na ženské hrdinky? V předchozích verzích muži vystupují…
Môj dokuromán je veľká kniha s množstvom postáv. Torontská verzia bola písaná pre celý súbor, cca dvanásť hercov a herečiek. GUnaGU je komorné divadlo a niekedy sú takéto obmedzenia veľmi produktívne. Musel som príbeh napísať nanovo, ako by ho rozprávali tri ženy, ktoré sa pri káve bavia o tom, ako je nemožné v Amerike zohnať napríklad strúhanku na rezne. Je to hra aj o tom, ako chutí domov a ktoré jedlá tam asi vôbec neochutnáme… A z banálneho sa dostávame k podstatnému, lebo chuťová pamäť spúšťa spomienkový reťazec situácií silných a bolestivých, ale aj tragikomických. Čosi ako Proustova chuť „madlenky“.

Podtitul hry zní „Historická komédia o tom, ako chutí sloboda.“ Nemáte pocit, že jsme si v poslední době svobodu přestali vychutnávat?
Čoraz viac ju považujeme za samozrejmosť a idealizujeme si ten predchádzajúci hnusný režim, v ktorom „bolo lepšie“, všetci „mali prácu“, ale žili v totalite za ostnatým plotom. A na hraniciach strieľali tých, čo chceli ujsť z gulášovej slobody.

Pavla Bergmannová

1993

21:00, Divadelní stan

Divadlo na cucky dnes zahraje inscenaci o rozpadu Československa s názvem 1993. Při té příležitosti vám nabízíme rozhovor s uměleckou vedoucí souboru Silvií Vollmannovou.

Jaká je aktuální pozice Divadla na cucky v olomouckém kulturním kontextu?
Divadlo na cucky je výnimočné širokou škálou programu a aktivít, ktoré ponúka – od hosťujúcich inscenácií a projektov, s fokusom na tanečné divadlo, cez výstavy v Galérii XY, workshopy, dramatické kurzy, rezidencie pre umelcov, až po vlastnú divadelnú tvorbu a repertoár. Divadlo na cucky, teda v porovnaní s inými olomouckými divadlami, nie je len divadelnou scénou, ale je niekde na pomedzí divadla a kultúrneho centra.

Jak se proměnilo dramaturgické směřování divadla s vaším nástupem?
V posledných dvoch sezónach sa zameriavame na autorskú tvorbu – či už je to autorská inscenácia, ktorá vznikla na základe konkrétnej témy (ako je to v prípade Opletala, či 1993) alebo autorská inscenácia, ktorá vznikla na základe knižnej predlohy (ako je Opuštěná společnost). Čo sa týka výberu konkrétnych tém, či námetov, snažíme sa zamerať na aktuálne, spoločenské, spoločensko-politické, obecné a najmä podnetné témy a v tejto línii by sme chceli pokračovať.

Divadlo na cucky poskytuje tvůrčí příležitosti studentům. Jak je vybíráte?
Divadlo na cucky nemá stály umelecký súbor, ale má okruh hercov a umelcov, s ktorými pravidelne spolupracuje. Ja osobne si to veľmi vážim a tešším sa, že okolo divadla vzniká taká malá umelecká komunita. Na spoluprácu však oslovujeme aj nových ľudí, teda ľudí s ktorými sa osobne nepoznáme, a to na základe odporúčaní, ich doterajšej práce a výsledkov.

Na festivalu máte dvojici projektů: 1993 a Opletal. Co oba spojuje?
Inscenácie Opletal a 1993 spája autorská forma, spoločensko-politická téma a nespútaný herecký zjav Adam Joura. Už samotné názvy oboch inscenácií predpovedajú, čím sa tematicky zaoberajú. V repertoári Divadla na cucky vytvárajú spoločensko-historicko-politickú líniu, v ktorej tvorbe by sme chceli ďalej pokračovať.

foto: Marcel Skýba

Co pro vás osobně znamená Divadlo evropských regionů a co od prezentace v místním programu očekáváte?
Festival Divadlo evropských regionů od študentských čias vnímam ako významnú a mimoriadnu udalosť aktuálneho kultúrneho diania. Prezentácia Divadla na cucky v programe festivalu a Open air programe pre nás znamená výzvu.

Jak byste definovala vlastní divácké preference?
Moje vlastné divácke preferencie sa sústreďujú skôr na autorské divadlo a dokumentárne divadlo. Nie však preto, že sa týmto formám snažím venovať, ale skôr preto, že ma vo všeobecnosti fascinuje autenticita.

KlariN
(celý rozhovor najdete na FB festivalu)

Buchty a loutky přivážejí svou nejstarší, ukradenou inscenaci

17:00, Divadlo Drak, šapitó

S tvorbou nezávislého alternativneho bábkového divadla Buchty a loutky som sa zoznámila vo februári tohto roka. Marek Bečka, Zuzana Bruknerová a Radek Beran režírovali v Bratislavskom bábkovom divadle slovenskú ľudovú rozprávku o lenivom chlapcovi Popolvárovi. Na inscenácii ma zaujala jazyková aktualizácia, aktualizačné vsuvky v podobe humoru (hlavným pomocníkom hrdinom nie je kôň, ale sliepka) a dynamické dialógy. Som preto nesmierne zvedavá na ďalšiu produkciu tohto súboru, konkrétne na Tři malá prasátka, ktoré uvidíte už dnes v Hradci Králové! Viac sa dočítate v rozhovore s členom súboru, Vítom Bruknerom.

Čo majú nové Buchty a loutky?
No, na jaře jsme udělali hudebně loutkový projekt Bludný holanďan. Takže novinka. Myslím, že jsme si to užili.

foto: Buchty a loutky

Inscenácia Tři malá prasátka, ktorú predstavíte festivalovému publiku, mala premiéru už v roku 1998. Je to najstaršia inscenácia na repertoári. Ako vnímate jej cestu? Posúvala sa rokmi, alebo ostala viac-menej vo svojej pôvodnej podobe?
To je jediná inscenace, kterou jsme si sami vyrobili. Po roce a půl nám byla ukradena i s Markovým autem, a tak jsme ji vyrobili znova. Během toho dlouhého hraní se některé scény rozkošatěly a jiné se zase omezily v rozletu. A taky už máme potíže se plazit pod scénou, a tak postáváme a poleháváme. Je to furt dobrý.

Mohli by ste priblížiť skúšobný proces?
To bylo zajímavé, celé zkoušení se odehrávalo u nás doma v malé dílničce. Takže jsme si lezli po hlavách a pořád pili kávu a něco vařili. Zkušební proces nádhernej.

Prečo sú podľa vás dôležité divadelné festivaly?
Já myslím, že je to super možnost vidět v krátkém čase ostatní produkci.

Je podľa vás české bábkové divadlo v dobrej kondícii? Prípadne čo vám na javiskách bábkových divadiel chýba?
Víte, že ani nevím? Možná více použití moderních technologií.

Buchty a loutky slávia tento rok 28 rokov. Už ste premýšľali nad darčekom k 30. výročiu?
Ano, mluvili jsme o tom a zase to zapomněli. Ono se to v pravý čas vyjeví.

Miroslava Košťálová

foto: Divadlo Alfa

NÁDHERNÁ DOBA, KTEROU CHCI VNÍMAT POZITIVNĚ

9:00, Divadlo Drak

Plzeňské Alfa přijíždí s Alfa farmou. Na představení se ptáme režiséra a nastupujícího uměleckého šéfa divadla Tomsy Legierského.
Vycházíte z Orwellovy Farmy zvířat, ale podpořili jste ji reálným příběhem rolníka Josefa Straky. Proč?
Primárním impulsem bylo komentovat současné dění. Orwellova kniha je sama o sobě nedramatizovatelná, takže jsme si řekli, že je potřeba téma posunout a nejlépe k nám. Co se týče tématu, zvolili jsme ho kvůli tomu, co se děje – viz včerejší demonstrace na Letné, kde jsme s divadlem také byli.

Hrajete pro diváky 14+, myslíte si, že hru dokážou pochopit?
Téma kolektivizace a perzekuce s sebou nese historicko-politický kontext. Vnímáte tedy i určitou absenci zásadních událostí ve výuce na školách? Absenci vnímám už jen proto, že jsem o tom mluvil s pedagogy, kteří mi řekli, že soudobé dějiny na základních školách, potažmo i středních, končí druhou světovou válkou. Ti aktivnější z nich zmíní alespoň roky 1968 a 1989, ale nemají čas, který by potřebovali. Je to obtížnější. Šli jsme do toho s přesvědčením, že i kdyby jedno dítě ze sta si otevřelo Orwella, bude to úspěch. Narážkám někteří rozumí, je jich opravdu ale menšina. Proto jim i pedagogům jdeme naproti formou pracovních listů a diskuzí po představení. Téma je těžké, zatím i pro ně nesrozumitelné, protože se neangažují, ale nemyslím, že by mělo smysl čekat, až se stanou voliči.

Jedním z prvků je transparent „bude líp“.
Samozřejmě odkazuje na našeho estébáka. Nicméně, jsme našli i jiné fotografie, kde heslo používala komunistická strana. Odkazů na současnou politiku je tam více, tak uvidíme, kdy začnou ztrácet smysl.

Alfa farma je vedle tématu režimu také o lidskosti a omezování svobody. Co pro vás znamená svoboda?
Já si myslím, že žijeme v ráji na téhle planetě – tady svobodu zažíváme, dříve ty demonstrace vůbec nebyly možné. A já sice už nevím, kdo to řekl, ale souhlasím s tím, že moje svoboda končí tam, kde začíná svoboda někoho jiného. S tím souvisí vzájemný respekt a na tomto principu by mělo fungovat i divadlo. Je to nádherná doba a chci to vnímat pozitivně. To, co se děje, protože se k tomu vyjadřujeme.

Lukáš Křížek

Keď sa narodí Snehulienka v dielni

Slávnu rozprávku o Snehulienke určite veľmi dobre poznáte – narodila sa ako vytúžený potomok kráľovi a kráľovnej a čoskoro chýr o jej kráse obletel celý šíry svet. Dostal sa do uší aj zlej kráľovnej, ktorá sa ňou cítila byť ohrozená, a preto poslala poľovníka, aby ju zniesol zo sveta. Samozrejme, ako v každej rozprávke, ani v tejto nechýba udatný a odvážny princ, ktorý Snehulienku zachráni. Známy príbeh o Snehulienke predstavuje odrazový mostík autorskej inscenácie **Jak se hrají tatínkové** Divadla Drak. Režisér Josef Krofta spolu s umeleckým kolektívom preniesli príbeh o Snehulienke do čisto mužského sveta, kutilskej dielne.

foto: Divadlo Drak

Týmto rozhodnutím zároveň otvorili priestor pre svoju fantáziu, do ktorej, prirodzene, berú aj divákov. Snehulienku v tejto inscenácii predstavuje porcelánová bábika, ktorá nepozná iné slovo, než „mama“. V rukách „tatínkov“ ožíva príbeh o dievčine, ktorej pleť je belšia ako sneh. Inscenačný tím kreatívnym spôsobom využíva pomôcky v dielni, vďaka čomu vzniká neopakovateľná atmosféra inscenácie. Pri pohľade na fénovanie vlasov prostredníctvom vŕtačky neostáva veľa mimických svalov stuhnutých, nehovoriac o žiarovke na motúziku, ktorá prostredníctvom zeleného svietenia predstavuje hrušku. Primárne využitie predmetov v dielni ide do úzadia, vďaka čomu inscenačný tím rozvíja kreatívny potenciál zváračiek, vŕtačiek, špendlíkov, klincov, kladiva a pod. Druhotné využitie týchto predmetov sa stáva po čase nesmierne prirodzeným, počas sledovania mi napadlo, ako je možné, že som niečo podobné neskúšala doma.

Veľkú zásluhu na tom majú aj herci, ktorí sú vo svojom hereckom prejave nesmierne vtipní, presvedčiví a majú prirodzený talent pritiahnuť pozornosť na predmety v dielni. Tvorcovia okrem toho vsúvajú do príbehu vtipné momenty (napr. Snehulienka nezje otrávené jablko, ale pokazenú hrušku, ktorú jej musí princ vytiahnuť z hrdla, princ má už dávno po dvadsiatke a pod.), čo len násobí humorný rozmer inscenácie.

Na záver môžem skonštatovať, že „tatínkové“ sa pohrali tak dobre, až som sa sama cítila zahanbená, že mi v detstve nenapadlo hrať sa so zváračkou a ďalším kutilským náradím. Aj z tohto dôvodu odporúčam návštevu inscenácie – poďme si hlavne prebudiť to hravé dieťa, ktoré sa v nás skrýva.

Miroslava Košťálová

BOX PŘÁNÍ

aneb co jste nám už hodili

-Líbilo by se mi pravidelné (ranní) cvičení, jóga a podobně..., pro ty, kteří už netráví festivalové noci s alkoholem nebo holdují méně destruktivním drogám. Jako alternativa k tradičním způsobům socializace a souznění. Myslím si, že festival potřebuje získat nové rozměry, aby se nestal bohapustým beer festivalem s doprovodným programem.

-Navrhuji nový název HRADIFEST (HRAdecký DIvadelní FESTival)

-DIVOfest

-Přeju divadelnímu festivalu vše nejlepší, zdraví, štěstí, lásku... a peníze.

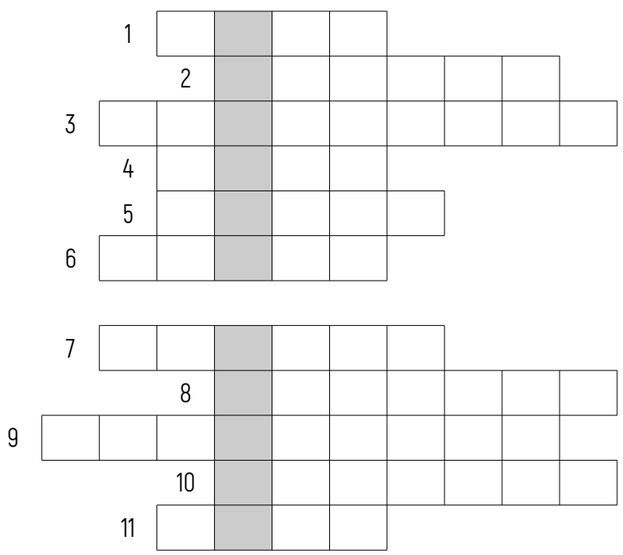
Přihoďte i vy své přání, box se těšíme!

Křížovka o festivalové balíčky a vstupenky na vybraná představení

V tajence najdete název komorního storytellingového představení, které se zítra dvakrát uvádí v rámci festivalu. Tajenky posílejte v SMS spolu se svým jménem, a to do 24. 6. 20:00 na telefonní číslo 777 177 508. Výherce večer určí los.

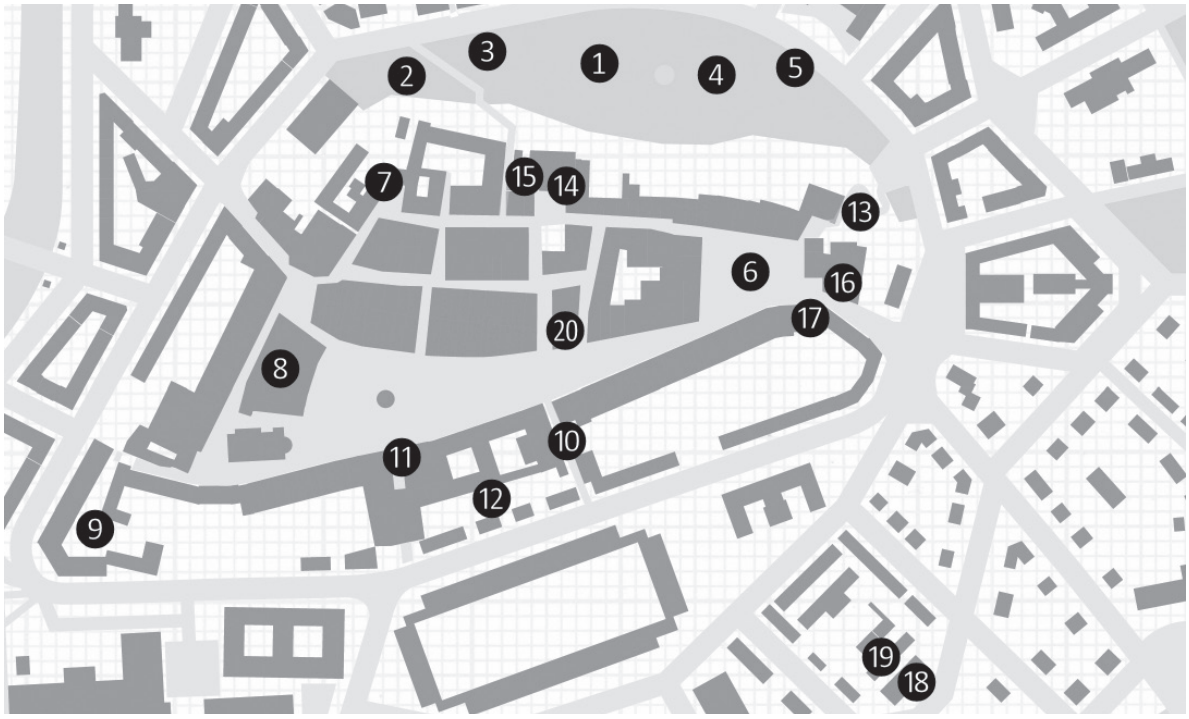
1. úloha herce (např. hlavní…)
2. text divadlení hry
3. záskok v divadle
4. hradecké loutkové divadlo
5. … na rozpálené plechové střeše
6. autor Audience

7. Čekání na…
8. král vladař
9. člověk zodpovědný mj. za přípravu textu divadelní hry
10. hudebně-divadelní žánr
11. prkna, jež znamenají…

Program festivalu – pondělí 24. 6.

09:00 Alfa farma (**čti na str. 6**) | 70‘ | Divadlo Alfa, Plzeň | Divadlo DRAK – Hlavní scéna 18
09:30 montessori dílničky pro děti | 60‘ | Lodivadlo, Hradec Králové | Lodivadlo-Q10 13
10:00 Bratři a sestry (**čti na str. 3**) | 45‘ | NIE (NO) | | Divadlo DRAK – Studio 19
10:00 Napříč divadelní Evropou | 90‘ | Lektoři Divadla Polárka, Jihočeského divadla a Divadla DRAK (CZ) | Divadlo DRAK – Plenér 18
11:00 Headspace | 150‘ | Electric Circus, Amsterdam (NL) | Divadlo DRAK – Plenér 18
13:00 Věci snadno zapomenuté | 75‘ | Xavier Bobés (E) | Divadlo DRAK – Půda 18
15:00 výtvarná dílna | 240‘ | Tvořím hravě, Kostelec nad Orlicí | Žižkovy sady 1
15:00 Pinocchio | 40‘ | Toymachine, Praha | | Lodivadlo-Q10 13
15:30 Kašpárkovo království | 35‘ | Bílkovo kratochvilné divadlo, Hradec Králové | Klicperovo divadlo – Letní scéna 15
15:30 Headspace | 150‘ | Electric Circus, Amsterdam (NL) | Divadlo DRAK – Plenér 18
16:00 Momotaró | 35‘ | Studio Damúza, Praha | Divadelní stan 2
16:00 Horúce léto 68 / ako sme utekali (**čti na str. 4**) | 90‘ |GUnaGU, Bratislava (SK) | | Klicperovo divadlo – Studio Beseda 16
16:00 Věci snadno zapomenuté | 75‘ | Xavier Bobés (E) | Divadlo DRAK – Půda 18
17:00 Povídání v Podkroví – Sergej Fedotov | 60‘ | Klicperovo divadlo – Podkroví 14
17:00 Tři malá prasátka (**čti na str. 6**) | 40‘ | Buchty a loutky, Praha | Divadlo DRAK – Šapitó 18
17:30 Michael To Castle | 60‘ | koncert | Lodivadlo-Q10 13
18:00 Vernisáž | 45‘ | Divadlo Jesličky Josefa Tejkla, Hradec Králové | Atrium Radnice 8
18:00 živé hry | 45‘ | Živé hry: Botanicula + DVA | | Dům U Špuláků – sklepení
18:30 Storytelling | 50‘ | Justin Svoboda, Praha | Autobuf 5
18:30 Heliotype | 60‘ | koncert | Lodivadlo-Q10 13
18:30 Theatre.Rip | 60‘ | 20 000 židů pod mořem, Praha | Městská hudební síň 7
19:00 Něco za něco (**čti na str. 3**) | 110‘ | Divadlo pod Palmovkou, Praha | Klicperovo divadlo – Hlavní scéna 14
19:00 Bratři a sestry (**čti na str. 3**) | 45‘ | NIE (NO) | | Divadlo DRAK – Studio 19
19:00 Věci snadno zapomenuté | 75‘ | Xavier Bobés (E) | Divadlo DRAK – Půda 18
19:00 Zahrajte mi Basquiata | 30‘ | Ústav úžasu, Praha | Impuls, Oslavenecké infocentrum
20:00 Infračervená Karkulka | 60‘ | Krátké a úderné divadlo, Liberec | Lodivadlo-Q10 13
20:30 Fortel | 60‘ | koncert | Divadlo DRAK – Šapitó 18
20:55 Marešová Yasinski RAZAM | 90‘ | koncert | Klicperovo divadlo – Letní scéna 15
21:00 1993 (**čti na str. 4**) | 75‘ | Divadlo na cucky, DPM, Olomouc, Bratislava | Divadelní stan 2
21:00 Školní výlet | 20‘ | Václav Bartoš, Hradec Králové | Jižní terasy 12
21:30 Unhappy happy (**pusť si video na FB festivalu**) | 60‘ | Divadlo Bufet, Praha | Autobuf 5
21:30 The Valentines | 60‘ | koncert | Lodivadlo-Q10 13
22:00 Svatební košile a jiné děsivé příběhy | 45‘ | Malé ženy a indián, Hradec Králové | Atrium Radnice 8
22:15 ADA | 50‘ | Viktorie Vášová, Klára Fleková & kol., Praha | Městská hudební síň 7
22:30 Kult masek (koncert) | 45‘ | Hudební stan 4
23:00 Kauza Médeia | 60‘ | Divadlo EXIL, Pardubice | Lodivadlo-Q10 13
23:15 V0NT (koncert) | 45‘ | Hudební stan 4
00:00 Svěcení nové varny | 120‘ | DJ set | Hudební stan 4
00:00 Prostě party | 150‘ | Lodivadlo, Hradec Králové | Lodivadlo-Q10 13

HRADEC KRÁLOVÉ
REGINA
KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ
MINISTERSTVO KULTURY
Státní fond kultury ČR
NADACE ČEZ
Klicperovo divadlo Hradec Králové
DRAK
kontrapunkt